

El Soroll

De Les Fonts

Revista Trimestral Sant Joan les Fonts
núm. 15 - setembre 1994. Exemplar gratuït

retrat

L'adjectiu "santjoanenc" (I)

Per què caram haig de deixar un article mig acabat per escriure els sainets polítics que passen a la casa de la vila?

Si fos una autora teatral n'escriuria una opereta esperpèntica i, creieu-me, no hauria pas de fer funcionar gaire la imaginació.

Jo volia escriure sobre els comerciants santjoanencs. Els volia posar com a exemple per demostrar que és possible tirar endavant un projecte quan saps, abans de començar, que de ben segur hi perdràs diners.

El mercat a la Carpa va aconseguir plasmar l'esperit dels veritables botiguers santjoanencs. L'essència del comerciant innovador, de ment oberta, que s'ha gastat bona part dels estalvis de tota la vida per posar el negoci al nivell europeu. Eren pocs, però ben avinguts, tal com mana la tradició popular. Podien haver estat cap a vuitanta però... però no hem d'oblidar que parlem de comerciants amb un adjectiu molt concret: *santjoanencs!*

Sí, ja sé que no ho hauria de dir (sobretot tenint en compte que el meu pare m'estirarà les orelles...) però no m'ho puc callar. Sabeu quants eren a la Carpa el dia del mercat?

Vuitanta? No, i ara, massa gent!

Seixanta-tres? Què dius ara?

Bé, doncs... trenta? Au, vinga home!

Eren tretze. Haurien d'haver estat *catorze* però a última hora la Fina de la verduleria no va poder venir, i prou greu li va saber!

És per això que quan parlo del Mercat a la Carpa parlo de l'essència del botiguer santjoanenc. *Catorze* famílies que, en silenci, sense treure les coses de polleuera, van vèncer la tradició retrògrada i la carrincloneria dels altres *seixanta-sis*.

Era diumenge, ja ho sé, però a les 7 del matí ja eren sota la lona per muntar la paradeta. Però no és això el que els fa diferents. El que marca la diferència dels uns amb els altres és aquell sopar fantàsticament improvisat del final. Aquella taula llarga envoltada de rialles i badalls i plena fins a dalt de queviures autòc-

tons. I no us penseu pas que estan barallats els *catorze* i els altres *seixanta-sis!* Senzillament, tenen diferents maneres d'entendre l'adjectiu *santjoanenc*.

I és per això que em bull la sang quan sento per Catalunya Ràdio que el poble de Sant Joan les Fonts es baralla als plens municipals. És per això que em reben-ta que els meus companys de Barcelona coneguin el meu poble, no pels embotits i les meravelles romàniques (per dir alguna cosa), sinó pels culebrons entre uns i altres.

Els no saben que hi ha *catorze* comerciants capaços de donar un sentit molt digne a l'adjectiu *santjoanenc*. Ells no saben que al poble de Sant Joan hi ha 3.000 habitants i que a la sala de plens de l'Ajuntament amb prou feines n'hi caben 60... És molt fàcil dir que tots els japonesos són iguals només perquè tots tenen els ulls estirats, la pell groguenca i els cabells com cordes de violí, és molt fàcil dir-ho, però, oi que en realitat sabem que no són tots iguals? Doncs, per què caram ens hem ben empassat allò que "tot el poble de Sant Joan està dividit, que hi ha dos bàndols, que per ara guanyen els indis però que el general Caster enviarà reforços ben aviat i després veurem qui mana a l'Oest del Fluvià".

Quan ens expliquen coses d'aquestes el que hauríem de fer és riure tres dies seguits.

Sí, ja ho sé, ja sé que de vegades és una càrrega molt feixuga portar a sobre l'adjectiu *santjoanenc*. Ja sé que és un mot que comporta moltes contraindicacions i efectes secundaris. Ja sé que de vegades ens fa actuar de manera grollera a segons quins llocs i ens fa girar la cara quan passem pel costat de determinades persones, però jo sóc optimista i penso que amb el temps aprendrem a controlar-lo. És com un fàrmac miraculós que aplicat a grans dosis ens fa molt de mal (n'hi ha molts que d'això ens diuen nacionalisme exacerbant) però de mica en mica aprendrem a dosificar-lo i llavors... llavors que ens vinguin al darrera als de Sant Joan!

Ma. Clara Sánchez - C. i Bonfill

El Didal

Carrer Francesc Caula, 1

SANT JOAN LES FONTS

FOTOGRAFIA
BRUNSÓ
DISENY

Plaça Major, 8

Telèfon 29 01 78

17857 **SANT JOAN LES FONTS**
(Girona)

Director / Cap de Redacció:

J. Carles Gómez Cacho

Administració / Publicitat:

Nuri Gussinyer
Jordi Sucarrats

Redacció:

Josep M. Pérez
M. Clara Sánchez
Esther Santaló
Nuri Gussinyer
Alfonso López del Valle
Joan Guirado
Jordi Valverde
Anna Mir
Pere Juanola
Pep Nogué

Dip. legal: GI-966-90

Fotocomposició:

Imatge i Llettra, s.l.

Impressió:

Dalmau Carles, Pla. s.a.

Exemplar gratuït

Tiratge 1.200 exemplars

**REVISTA PATROCINADA PER
L'AJUNTAMENT DE
SANT JOAN LES FONTS**

Portada:

Imma Ras

La redacció no es fa responsable de les opinions expressades en els articles signats.

Nota de la Redacció:

Si algú no rep la revista puntualment al seu domicili, si us plau, poseu-vos en contacte amb nosaltres (Tel. 27 02 12).

ÍNDEX

Editorial	3
A cau d'orella	3
Sorolls d'un trimestre	4
Entitats	8
Calaix de Sastre	10
Col·laboracions i opinions	11
Reportatge central	12
Ajuntament informa	14
Esport i lleure	15
Art	16
Lletres	18
L'art de menjar	20
Salut	21
Entrevista	22

editorial

Quasi sis mesos després de l'últim número, ens tornem a veure. La causa d'aquest període tan llarg sense sortir ha estat, bàsicament, el fet que a l'estiu tot s'atura o es funciona a "mig gas". Però aquí tornem a ser, encara que alguns per poc temps. Alguns components, entre els quals també hi sóc jo, hem decidit deixar la revista, cadascú amb les seves raons. Les meves, particularment, no són conflictives ni problemàtiques, abans que la gent comenci a pensar malament, hobby preferit pels santjoanencs darrerament. Simplement són molts anys dins de la revista i un canvi d'aires sempre va bé a tots, a més la meva situació personal i professional no em permetrà dedicar-me tot el que jo voldria a la revista. Per això aquest serà el meu darrer número. A partir del proper la Nuri Gussinyer i la Ma. Clara Sánchez s'encarregaran de portar la revista i donar-li una bona empenta. El Soroll de les Fonts ha de ser el reflex del poble de Sant Joan les Fonts, amb les seves coses bones i les dolentes, encara que no ens agradi, perquè si alguna cosa manca a aquest poble és humilitat i comunicació. La revista, doncs, ha de ser el lloc on tothom pugui dir el que pensa, sigui del color que sigui, i el que sent, sempre amb educació i respecte.

Darrerament s'ha donat una imatge dolenta del nostre municipi, però ens l'hem buscada (en els plens, per exemple), i per desgràcia s'apropen temps "calents" (eleccions municipals al proper any), que no ajudaran gaire a calmar els ànims. Normalment es diu que una cosa té un transfons polític, quan es corromp, aquí hem de dir que tot plegat té un transfons personal. Amb aquest panorama, l'Ajuntament que no informa i es tanca en si mateix, l'oposició que no exerceix, les entitats amb problemes, rumors que a "algú" li sobra la revista, etc. reconec que les meves companyes ho tenen una mica difícil, però segur que se'n sortiran, perquè a Sant Joan hi ha molta gent que ens recolza. Personalment, sempre estaré a prop, quatre anys són quatre anys. La veritat és que en escriurem aquestes línies em vénen tants records de la vida de Sant Joan, en la qual, des que vaig venir a viure aquí, he participat (grup de joves, quan de veritat era un grup de joves, el CPS, el casal d'avis, la ràdio, la revista, etc.), sempre una part del meu cor serà de Sant Joan. Gràcies Sant Joan, fins aviat (aquesta vegada no serà fins a la propera).

*J. Carles Gómez Cacho
Director*

a cau d'orella

Dos nens de Sant Joan parlen a la piscina:

- Amb qui has vingut?
- Amb el casal. I tu?
- Jo també.
- Va, ens tirem fent la bomba?
- D'acord.
- (Tots dos)
- Bombaaaaaaa... xof!

Ara una d'en Quino, l'humorista creador de la Mafalda:

A la primera vinyeta es veu un dit a primer pla i darrere (a segon pla) la torre d'un gran edifici. A la segona vinyeta es veu en Miguelito amb el dit gros davant l'ull.

- Sorprenent! -diu en Miguelito a la Mafalda-, el meu dit és més gros que la torre d'aquella casa!

La Mafalda li pregunta:

-Saps per què el veus més gran, Miguelito?

I el Miguelito respon convençut:

- És clar! Perquè el dit és meu i m'importa mil vegades més que la torre.

(Aquest espai en blanc és perquè reflexioneu, si és que heu captat el missatge, és clar)

La Redacció

sorolls d'un trimestre

Abril de 1994

- L'Ajuntament de Sant Joan té la intenció d'utilitzar el monestir benedictí i les cingleres basàltiques com a principals atractius en les futures campanyes de promoció turística de la població.

- El grup de joves La Maranya, que es feia càrrec del casal d'estiu municipal des de 1991, anuncia públicament que a l'estiu organitzarà un casal sense cap vinculació amb l'Ajuntament.

- Homenatge a Joaquim Vayreda per a commemorar el setzè aniversari de la fundació de l'Escola Municipal de Belles Arts. Van visitar-la unes mil persones.

- Festa del Roser 1994, 15, 16 i 17 d'abril. Una festa sonada on no va faltar de res: concurs de pintura ràpida, ball amb Apache i Omega, ofrena floral a la marededéu del Roser amb acompanyament de la cobla i la presència de les pubilles i els pabordes, sardanes i una animada sessió de teatre amb Ferran Rigual i l'obra "Deixa'm la dona, Sisquet!".

- La Junta de Protecció del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa proposa a la Generalitat que es modifiqui el traçat de la depuradora de Sant Joan.

- El taller de flautes dolces de l'escola Cor de Maria, d'Olot, fan un concert a l'església vella.

Maig de 1994

- L'Ajuntament inicia la construcció de 5 habitatges de protecció oficial al nucli de la Canya. Paral·lelament a aquestes obres, el regidor d'Urbanisme, Pere Reixach, també anuncia la finalització d'un seguit de millores que afecten l'avinguda Pirineus i el passeig de Verntallat i també l'acabament de l'"entubat" de conduccions elèctriques i l'enquitrant de carrers perimetrals.

- El 7 de maig es presenta a camprodon el llibre *Sentits i pinzellades del nostre país*. La publicació, que es va presentar a la galeria d'art Segle XX, recull l'obra dels pintors Granados Llimona, Josep Oliveras i Ventura Julià.

- L'Associació de Comerciants decideix que la primera "Botiga al carrer" que se celebri a Sant Joan es faci sota la Carpa, amb el nom d'"El mercat a la Carpa". Aquesta iniciativa té com a objectiu donar sortida als productes dels botiguers i, alhora, donar a conèixer el comerç del la població a la comarca.

- Els pintors Josep Estarriola i Salvador Batlle exposen la seva obra a l'Escola de Belles Arts (del 7 al 23 de maig).

- Amb l'objectiu de millorar les condicions de vida de les masies de Begudà, l'Ajuntament de Sant Joan

pavimenta i millora les cunetes del camí rural de Can Frigola.

- Lliurament, a l'Escola de Belles Arts, dels premis del concurs "Posa color a la història", organitzat per la Caixa de Girona i el diari *El Punt*. Un dels premis se'l va endur Glòria Gayolà i Llanota, del col·legi Castanyer.

- L'Ajuntament de Sant Joan anuncia la celebració de la Biennal d'Art Catalano-francesa pels dies 18 i 19 de juny. L'objectiu de la fira és promoure i fomentar les relacions entre els artistes de les dues franges. La biennal convocarà artistes catalans residents a la comarca de la Garrotxa i els francesos de la zona del Cantal i les obres s'exposaran al pavelló municipal d'esports.

- Sant Joan les Fonts rep el **diploma del Consell d'Europa** per la seva tasca europeista amb motiu de la promoció i organització de la 1a Fira Internacional de Mostres Catalano-Francesa de 1993, que va consolidar, encara més, l'agermanament amb Ydes. L'acord el van aprovar per unanimitat els membres del Consell d'Europa el 31 de març a proposta del grup parlamentari d'Unió Democràtica. El diploma el recollirà, ben aviat, una delegació de l'Ajuntament de Sant Joan a la seu del parlament europeu d'Estrasburg.

- Alfonso López del Valle és nomenat **primer fill adoptiu de Sant Joan les Fonts**. La decisió la van prendre, per unanimitat, tots els grups municipals. Alfonso López del Valle és veterinari de professió, pintor, poeta i, actualment, responsable de les oficines de turisme i d'informació al consumidor. A més, també s'encarrega de coordinar la Biennal.

- Al llarg d'un ple municipal celebrat el 23 de maig, l'equip de govern anuncia que en els 3 anys de l'actual mandat han aconseguit pal·liar el deute de l'anterior govern municipal de CiU. Segons el portaveu de l'equip de govern, Pere Reixach, en aquest temps han estalviat 1 milió de pessetes per mes i han pagat deutes de 230 milions.

- En una carta publicada el 26 de maig a *La Comarca*, i el 31 al *D6*, el grup La Maranya manifesta el seu desacord amb el nou plantejament que vol fer l'Ajuntament de Sant Joan amb el casal d'estiu municipal. En aquest article queda ben palesa la diferència de criteris i les discrepàncies entre el grup La Maranya i certs integrants de l'equip de Govern.

- El 27 de maig la coral Aiguaneix, amb la col·laboració de l'Escola Municipal de Belles Arts i d'Esther Sala, i sota el patrocini de l'Ajuntament, organitza una Nit de Valsos al centre socio-cultural.

- L'Escola de Belles Arts convoca el XV concurs de Fotografia, la Festa Major ja és a prop!

- El 25 de maig el president del Parlament de Catalunya, Joaquim Xicoy, visita la seu local d'Unió Democràtica de Catalunya, al carrer Sant Antoni. El president del Parlament va anunciar que CDC i UDC podrien fer llistes separades a les properes eleccions municipals en alguns pobles determinats.

Juny de 1994

- S'inauguren les obres de millora fetes a l'exterior del Centre Cultural de Begudà. L'obra ha consistit en pavimentar una plaça adossada a l'edifici i en la instal·lació de bancs per oferir als veïns un lloc on fer actes a l'aire lliure.

- La premsa provincial fa públic que l'aigua que es distribueix a les cases de la Urbanització d'Aiguaneegra no és apta per al consum humà, segons s'especifica en unes anàlisis del Departament de Sanitat de la Generalitat realitzades a partir d'unes mostres recollides el 22 de març. La intervenció de Sanitat es va produir arran de la petició cursada per 5 propietaris que no disposen d'aigua des que a mitjan febrer l'empresa privada encarregada de la distribució els va tallar el subministrament. L'Ajuntament, que ha qualificat el contenciós "d'assumpte entre particulars", ha estat acusat de passivitat per les parts enfrontades.

- El 9 de juny el casal d'estiu municipal obre el període d'inscripció.

- L'11 de juny s'inaugura l'exposició de Nuri Gussinyer i de Marià Bayreda sota el títol "Espais i colors" a la sala d'exposicions de l'Escola Municipal de Belles Arts.

- El 9 i 10 de juny surten publicades a la premsa provincial i comarcal noves cartes de protesta del grup d'esplai La Maranya. En aquest cas, els monitors es lamenten que "després de 3 anys de sol·licitar, sense èxit, que els seus monitors estiguessin donats d'alta a la Seguretat Social, ara, finalment, un equip de monitors que no és de Sant Joan ha obtingut aquest dret".

Aquestes cartes vénen arran de la decisió de l'Ajuntament de concedir la organització del casal d'estiu municipal al grup d'esplai (de casa o de fora) que més s'adaptés a les seves necessitats. Aquest any el grup Coordinadora ha estat l'afortunat.

- L'Associació de Veïns de la muntanya d'Aiguaneegra presenten (10 de juny) una denúncia davant el Consell de la Garrotxa contra l'Ajuntament de Sant Joan perquè, des de fa 4 mesos, no tenen subministrament d'aigua per part de l'empresa Muntanya d'Aiguaneegra SL.

- El 14 de juny ja hi ha més de 100 artistes que han confirmat la seva presència en la 1a Biennal d'Art.

- El grup d'esplai La Maranya fa pública una nota de premsa en la qual demana un debat radiofònic amb el regidor de Cultura, Ermel Solà.

- L'Ajuntament de Sant Joan, per mitjà d'un decret d'alcaldia, trameta a l'empresa Muntanya d'Aiguaneegra SL una ordre perquè en un termini de 24 hores restableixi el subministrament d'aigua als veïns. El decret també especifica que, en cas contrari, les forces d'ordre s'encarregaran de tornar a donar l'aigua. (15 de juny).

L'empresa no va restablir l'aigua en el termini establert.

- Sant Joan les Fonts vol aprofitar turísticament les restes del seu passat industrial i traçar una ruta d'arqueologia industrial santjoanenca.

- L'empresa Muntanya d'Aiguaneegra SL i l'Ajuntament de Sant Joan arriben a un acord per normalitzar el subministrament d'aigua (17 de juny). El pacte preveu que l'empresa ha de donar aigua immediatament i que d'aquí a uns dies les parts implicades en el contenciós es reuniran per discutir una solució definitiva.

- El 19 de juny queda establert el flux d'aigua a tota la muntanya d'Aiguaneegra, tot i això, els veïns consideren que aquesta situació és transitòria i exigeixen que es faci la portada d'aigua segons el projecte que té a punt d'execució l'Ajuntament de Sant Joan.

- Volem ampliar la depuradora de la Canya amb una inversió de cap a 800 milions. El motiu principal d'aquesta obra és que la depuradora continua essent insuficient per netejar les aigües que li arriben, tot i que fa un any i mig ja va ser reformat.

- El 18 de juny l'empresari Bartomeu Espadalé va fer el pregó, de la festa major 1994, en el pregó Bartomeu Espadalé va deixar ben clar que, malgrat haver de viure a Madrid per motius de feina, es considera un santjoanenc de cap a peus. L'empresari, dedicat al món de la comunicació, va centrar la segona part del seu pregó a parlar de com havia viscut, des de petit, la Festa Major de Sant Joan.

- Alfonso López del Valle és nomenat primer fill adoptiu de Sant Joan les Fonts. El 18 de juny, en el decurs d'un ple municipal honorífic, l'alcalde de Sant Joan va atorgar a Alfonso López del Valle el títol de primer fill adoptiu del poble. A més d'exercir durant molts anys com a veterinari, del Valle és responsable de l'Oficina de Turisme, del departament d'atenció al consumidor, de l'agermanament amb Ydes; membre de Ràdio Sant Joan, de la revista *El Soroll de les Fonts* i del patronat de l'Escola Municipal d'Art. A l'acte hi van assistir diverses personalitats de la política comarcal i provincial i també autoritats del món veterinari, amics i companys del poble de Sant Joan.

c/ Lliberata Ferrarons, 37 - Tels. 29 12 52 - 69 04 60
17857 **SANT JOAN LES FONTS** (La Garrotxa)

Sant Antoni, 15
Tel. 29 07 42

SANT JOAN LES FONTS

- El cap de setmana del 18 i 19 de juny se celebra la **1a Biennial d'Art Catalano-francesa** amb la participació de 180 artistes procedents de diversos punts de la comarca i del Cantal. Paral·lelament, els botiguers van organitzar el **primer Mercat a la Carpa** on 13 botiguers van oferir el bo i millor de les seves cases. Cal destacar també el mercat de l'artesanía i l'exposició de cotxes antics, que va donar un encant especial al mercat de la Carpa.

- El diumenge, 19 de juny, hi ha inauguració oficial de la Biennial. A l'acte hi van assistir, entre d'altres personalitats polítiques, el conseller de Comerç Consum i Turisme, Lluís Alegre; el vice-president del Parlament, Arcadi Calzada, el governador civil de Girona, Pere Navarro; de la part francesa, l'alcalde-senador d'Ydes i president del Consell General del Cantal, Roger Besse, que anava acompanyat de diverses personalitats polítiques franceses relacionades amb la comunitat europea. Abans de la inauguració hi va haver una reunió de treball sobre els possibles contactes comercials de la Garrotxa i el Cantal per tal de col·laborar en temes comuns i, sobretot, sobre el suport necessari per obtenir ajuts i subvencions dins els programes de la CEE.

- Nuri Gussinyer, coneguda pintora santjoanenca, guanya el primer premi de pintura de la Biennial amb l'obra "Dins el bosc". Els altres guardonats van ser l'escultor francès F. Marché i el ceramista, també francès, Poterue du Don. A més, el jurat va decidir atorgar dues mencions especials al pintor Quim Llagostera i a l'escultora Olga Fabregat.

- L'Ajuntament de Sant Joan té previst construir 14 cases de protecció oficial a l'illa M de la Canya, a més de diversos locals comercials i edificis de pisos. El projecte també contempla la construcció d'una gran plaça de 7 mil metres quadrats.

- **Festa Major 1994**, del 23 al 26 de juny. La festa comença amb l'arribada de la Flama del Canigó i l'encesa de la gran foguera de Sant Joan. Aquest any la festa va ser sonada: les revetlles van comptar amb els conjunts més marxosos, Continental, Rolls, l'orquestra Costa Brava, el conjunt Montecarlo, els grups Tràfic i Lava i el conjunt Boogui-woogi. A més de la marxa nocturna a la festa hi va haver activitats per a tot tipus de gustos: sardanes, concert, concurs de pesca, tirada al plat i una gran arrossada a la Carpa. La nit de divendres (24 de juny) el poble va escollir la nova pubilla i l'hereu, i també els pabordes i les dames d'honor. Aquest any l'hereu i la pubilla són germans, són l'Anna i en Josep Serra, felicitats a tots!

- El 26 de juny es va lliurar els premis del XV Concurs de Fotografia convocat per l'Escola Municipal de Belles Arts amb motiu de la Festa Major. A la sortida dos dirigents del grup La Maranya es van manifestar amb pancartes just quan Xavier Sala i Ermel Solà sortien de l'escola. Els manifestants es queixaven del suposat tracte negatiu que reben del consistori i de les acusacions públiques que, segons ells, han dirigit alguns membres de l'Ajuntament contra el grup d'esplai.

- El grup municipal de CiU de l'Ajuntament de Sant Joan, a l'oposició, anuncia públicament que en el ple del 7 de juliol demanarà la dimissió dels tinentes d'alcalde Pere Reixach i Ermel Solà perquè van ser

"prepotents" quan el dia de la festa major van recórrer a la Guàrdia Civil per intentar fer desmuntar una de les parades que s'havien instal·lat a l'avinguda Cisteller. La paradeta era de La Maranya.

- El 28 de juny apareixen més d'un centenar de peixos morts a la riera de Riudaura al seu pas per Sant Joan. Els peixos van morir pel mal estat de l'aigua, que podia haver estat contaminada per l'abocament de productes o pel mal funcionament de la depuradora de la Canya.

Juliol de 1994

- Un informe del Consell Comarcal atribueix a les pluges torrencials la mort dels peixos de la riera de Riudaura.

- L'Ajuntament de Sant Joan demana a l'empresa que construeix 4 habitatges a l'Eixample Cisteller que acabi d'urbanitzar una part de la zona, concretament, acabar el passatge de Barcelona, que no tenia sortida.

- 7 de juny, un home va intentar agredir l'alcalde i els dos tinentes d'alcalde de l'Ajuntament de Sant Joan quan es debatia l'últim punt de l'ordre del dia del ple que es va celebrar a la nit. L'alcalde, acompanyat de nombrosos insults i de gent del públic cap als mandataris, va ser la culminació d'una tensa sessió en la qual l'equip de govern i el grup CiU, a l'oposició, es van intercanviar acusacions i retrets. L'alcalde va expulsar de la sala un dels assistents i el grup convergent va marxar en senyal de protesta. A la sortida, un grup de veïns van escridassar l'alcalde i els seus dirigents.

L'alcalde va haver d'avisar per evitar incidents amb els veïns.

- L'alcalde, Xavier Sala, responsabilitza el grup municipal CiU d'estar donant una mala imatge al municipi, arran dels incidents del dia 7.

Per la seva banda, el portaveu del grup CiU, Irvin Sala, acusa l'equip de govern d'enfrontar el poble amb una actuació prepotent i totalitària.

Però tot i l'ambient crispant del ple de dijous, la sessió també va tenir uns minuts de normalitat que van servir per donar llum verda a dues qüestions de certa envergadura. Una va ser la creació d'un pla bàsic d'emergència i el seu corresponent cos de protecció civil, i l'altra, una moció per demanar explicacions per l'aparició de peixos morts a la riera de Riudaura.

- El portaveu de l'equip de Govern, Pere Reixach, anuncia a través del programa de Ràdio Sant Joan, l'Ajuntament Informa, que dimitirà si CiU demostra que el Consistori ha pagat qualsevol despesa del desplaçament a Barcelona amb motiu de l'aplec de maig d'Unió Democràtica de Catalunya.

- Els alumnes del mòdul de pintura de l'Escola Taller de les Preses pinten els fanals de l'enllumenat públic de la carretera c-153 al seu pas per Sant Joan.

- Els dirigents d'UDC i de CDC a Girona volen eliminar la tensió existent entre els dos partits a Sant Joan les Fonts. Després dels incidents que es van produir en el darrer ple municipal, els reponsables dels dos

partits pretenen que s'estableixi un nou diàleg entre els dos grups locals per presentar una candidatura única a les municipals del 95 i evitar noves polèmiques.

- El 16 de juliol el barri de Santa Magdalena celebra la festa amb una animada sessió de ball amb el conjunt Sifasol.

- 20 de juliol, l'alcalde de Sant Joan anuncia que l'equip de govern decidirà en els propers dies si emprèn actuacions contra els ciutadans que van protagonitzar els incidents del ple del 7 de juliol.

- L'Ajuntament de Sant Joan recomana als veïns de la Canya que moderin el consum d'aigua en els habitatges i locals de tot el sector i prohibeix que es reguin jardins i horts amb l'aigua procedent de la xarxa de proveïment públic. El motiu del decret és la important disminució del cabal de l'aqüífer que proveeix la població.

- El Departament de Sanitat de la Generalitat adequarà entre final d'aquest any i principi de l'any vinent l'Àrea Bàsica de Salut (ABS), aquesta serà la segona que es posarà en marxa a la comarca de la Garrotxa després de Besalú (1992).

- El grup La Maranya celebra l'èxit de participació del casal d'estiu i agraeix el suport que han rebut de diferents entitats privades del poble.

- 20 i 30 d'agost, Festa Major de Begudà. Unes 300 persones assisteixen a la cantada d'havaneres del dissabte i un bon grapat més a l'exhibició de sardanes de les colles sardanistes. La festa va acabar amb un ball i una gran batalla de confetti. Sens dubte, els protagonistes de la festa van ser l'Eulàlia i en Cosme, els capgrossos de Begudà.

Agost de 1994

- La presidenta del Consell Comarcal es reuneix amb el responsable d'assumptes europeus de Consell General de la regió francesa del Cantal per estudiar la possibilitat d'establir un intercanvi entre totes dues zones.

- La junta gestora del Club de Futbol de la Canya, decideix, en l'última assemblea, posar gespa al camp de futbol abans del desembre.

- El Parc Natural de la zona volcànica de la Garrotxa millorarà 15 camins rurals del terme municipal de Sant Joan les Fonts.

- El mes de setembre l'Ajuntament farà un itinerari turístic per les colades basàltiques. L'itinerari tindrà uns 3 quilòmetres i s'iniciarà a Fontfreda per acabar a Buscarró.

- L'Ajuntament preveu que el mes d'octubre ja s'hagi ampliat l'Escola de Belles Arts. El lloguer, per part de l'Ajuntament, del local de la cooperativa Consum Catalunya, farà possible la construcció d'una nova aula de fotografia, de l'arxiu municipal i del magatzem de l'Ajuntament.

*M. Clara Sánchez-C. i Bonfill
Josep M. Pérez i Martra*

nota d'agraïment

Sovint sembla que perquè una cosa o un fet sigui important cal fer molt de soroll. Creiem que moltes vegades no és així, com en el cas de l'equip sanitari de Sant Joan les Fonts, que d'una manera silenciosa han dut a terme una tasca excepcional.

Gràcies doctors Arcos, Gómez i Coromines; infermeres: Glòria, Elisabet, Nuri, Rosa i Pilar; administrativa: Mari; farmacèutiques: Montse Arumí i Montse Corrales, per la vostra assistència al nostre estimat familiar Pere Privat, a qui heu atès moltes vegades com si d'una UCI (Unitat de cures intensives) es tractés, de nit

i de dia, fins i tot sacrificant temps de les vostres vacances, com en el cas del Dr. Arcos.

Ha estat una malaltia llarga i penosa i l'hem volgut tenir a casa al costat de les persones que l'hem estimat i això ha estat possible gràcies a l'esforç diari i a la col·laboració d'aquest gran equip.

Moltes gràcies!

La família d'en Pere

**AIGUA
GAS
CALEFACCIÓ**

**Ptge. de Barcelona, 11 - Tel. 29 01 83
17857 SANT JOAN LES FONTS**

**CLASSES D'ANGLÈS
ST. JOAN
FP - BUP - COU -
tots nivells
First Certificate, PET.**

C/ St. Antoni, 14. Tel. 29 20 80

entitats

Associació de Pares d'Alumnes Sant Joan les Fonts

Les activitats realitzades en aquest darrer trimestre del curs en les quals ha col·laborat l'APA són:

El 26 de febrer assistirem a la festa de presentació del disc compacte "Danses i entremesos de la Garrotxa", al centre cultural, editat per l'Esbart Dansaire Marboleny.

El diumenge 10 d'abril visitarem les instal·lacions de la Guarderia Municipal, que foren presentades a tots els santjoanencs.

El 15 del mateix mes tingué lloc a l'escola de Belles Arts la inauguració i conferència sobre Joaquim Vayreda, en commemoració del centenari de la seva mort. La conferència fou a càrrec de Teresa Planagumà i Joan Basté. Al dia següent tingué lloc el XVII Concurs de Pintura Ràpida, coincidint amb la festa del Roser.

Per Sant Jordi, i dins la programació del col·legi, tingué lloc el VII Concurs de Jocs Florals. Els alumnes d'Ydes (França) passaren aquest dia entre nosaltres, gaudint d'aquesta festa tan nostra.

El dissabte 7 de maig tingué lloc una matinal d'atletisme a l'escola-llar per alumnes de 3r i 4t d'EGB, i organitzada pel Club Esportiu Vall de Bianya en la qual participaren 4 alumnes de 4t del col·legi.

El 13 de maig organitzarem una conferència-col·loqui sobre la relació pares-fills a càrrec del senyor Ernest Luz, psicòleg i professor d'EGB de Girona.

El dissabte següent celebrarem la festa de l'esport amb els equips masculí i femení de bàsquet, al col·legi, els equips contraris eren el masculí de Besalú i el femení de la Canya.

El mes de maig assistirem a les conferències per a les associacions de pares i consells escolars portades a terme a l'escola Malagrida sobre la Reforma Escolar. Els temes eren: el nou sistema educatiu, l'escola dels 3 als 12 anys i la família i l'educació dels fills.

El dissabte 11 de juny tingué lloc la Festa Intercultural Olot 94 al Casal Marià, on els nens de 1r nivell de l'escola de dansa folklòrica de la Garrotxa actuaren conjuntament amb altres grups per fer l'intercanvi de cultures.

Dintre el programa de fi de curs organitzarem el ball a la carpa amb l'actuació del conjunt Tri Dimensió, el dissabte 17 de juny.

El 18 assistirem a l'homenatge a Alfonso López del Valle, nomenat "fill adoptiu del poble", nomenament que té ben merescut per ésser una persona que col·laborà en quasi totes les activitats portades a terme

a la localitat, entre elles les relacionades amb l'agermanament amb Ydes.

El diumenge al matí anàrem a visitar la 1a Biennal d'Art catalano-francès i altres activitats portades a terme per l'ajuntament.

A la tarda i al pavelló de l'Estació d'Olot, tingué lloc la festa de fi de curs a l'Escola de Dansa Folklòrica de la Garrotxa, hi participaren tots els nivells amb les seves actuacions i després un berenar per a tothom.

El dimarts 21, i en el marc escolar, celebrarem la festa de fi de curs, anàrem als prats de Cuní on un grup d'animació per als petits els alegrà el matí.

També s'ha repartit a tots els alumnes petits informació sobre el programa multimèdia portat a terme al club esportiu Vall de Bianya.

L'altra informació per a tots és sobre "L'educació viària comença a la família", que portà a terme l'Institut Català de Seguretat Viària, aprofitant que el 1994 és l'any Internacional de la Família.

I així arribem a la Festa Major, on el Pomell de Flors ballà a la plaça el tradicional «Balla Balla» interpretat per la cobla i cantat per la coral Aiguaneix.

Desitgem unes bones vacances a tothom i fins al pròxim *El Soroll*.

Consum i turisme

El formatge

Possiblement pels volts del neolític un home va fer servir, com a atuell natural, per guardar o transportar la llet procedent de la muniada d'alguna femella domèstica, l'estómac d'un ruminant jove caçat la nit anterior. Al dia següent es va sorprendre en veure que s'havia transformat en una massa compacta que iniciaria el seu procés de fermentació, convertint allò en quelcom agradable al paladar i més fàcil de conservar que la llet natural. D'aquesta manera apareixeria aquest menjar denominat formatge a la faç de la terra.

Des de llavors s'ha continuat elaborant, i tant els grecs, grans consumidors d'aquest producte, com els romans, que incloïen el formatge com a dieta bàsica de les seves legions, fins als nostres dies, en què es fan servir tècniques més sofisticades en la seva elaboració, s'ha continuat produint i consumint, essent possiblement França el país on té un major protagonisme, essent el convidat d'honor de tota la taula ben parada.

Tècnicament s'entén per formatge el producte fresc o madur, sòlid o semisòlid, obtingut per separació

Assegurances

ROSER

c/ Olot, núm. 30 - Tel. 29 05 28.
SANT JOAN LES FONTS

CARNISSERIA LLOP

**Av. Cisteller, 3. Tel. 29 02 31
SANT JOAN LES FONTS**

del sèrum després de la coagulació de la llet natural, de la desnatada, totalment o parcialment; de la nata; del sèrum de mantega, o d'alguna mescla d'alguns o tots aquests productes, per l'acció del quall o altres coagulants apropiats, amb, o sense hidròlisi prèvia de la lactosa.

Així mateix, s'entén per formatge l'aconseguit mitjançant tècniques d'elaboració que comprenen la coagulació de la llet i/o matèries obtingudes de la llet i que donen un producte final que posseeix les mateixes característiques del producte definit en el paràgraf anterior i sempre que la relació entre caseïna i proteïnes sèriques sigui igual o superior a la de la llet.

• **Classificació:**

D'acord amb el procediment de fabricació:

Formatge fresc, és el que està disposat per al consum en finalitzar el procés de fabricació.

Formatge blanc pasteuritzat, és aquell formatge fresc en el qual el coàgul obtingut se sotmet a un procés de pasteurització, quedant disposat per al consum en finalitzar el procés de fabricació.

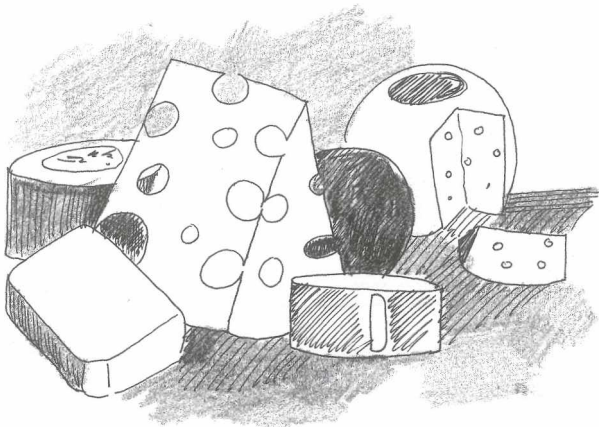
Formatge afinat, madurat o fermentat, és el que després del procés de fabricació requereix un cert temps a una temperatura i amb unes condicions tals que es produeixin els canvis físics o químics necessaris i característics.

D'acord amb el seu contingut en grassa làctea es denominarà: *Extragras*, que és el que conté un mínim del 60% de grassa.

Gras, amb un contingut mínim del 45% i menys del 60%

Semigras, conté un mínim del 25% i menys del 45%

Semidesnatat, que conté un mínim del 10% i menys del 25%

Desnatat, que conté menys del 10%

• **Etiquetat:**

S'ajustarà a la norma general d'etiquetatge, presentació i publicitat de productes alimentaris envasats, Reial Decret 2058/82, del 12 d'agost, amb les següents especificacions.

• **Denominació del producte:**

S'indicarà amb la paraula formatge seguida del nom de la varietat si existeix (en el seu cas, s'indicarà "formatge fresc" o "formatge blanc pasteuritzat" i de la, o les, espècie/es animal/s de les quals procedeix la llet, en ordre decreixent a la seva proporció.

Qualsevol altre denominació haurà d'estar emparada per la norma de qualitat individual corresponent.

S'indicarà la data de fabricació en formatges fabricats amb llet no pasteuritzada.

S'indicarà la data de caducitat no superior a 30 dies en els formatges frescos i data de duració mínima en formatges tous pasteuritzats.

Altres indicacions obligatòries són:

– Conservació en fred, per formatges frescos i blancs pasteuritzats.

– Elaborat amb llet pasteuritzada, si s'escau.

– Ratllat o en pols, si s'escau.

• **Formatge fos:**

És el producte obtingut per molturació, o mescla, fusió i emulsió amb tractament tèrmic d'una o més varietats de formatge amb o sense addició d'agents emulgents de llet i productes làctics i altres productes alimentaris.

• **Denominacions:**

A l'igual dels formatges naturals i amb la mateixa proporció de grassa que en aquells, els formatges fosos es denominen *extragras*, *gras*, *semigras*, *semidesnatat* i *desnatat*.

• *Formatges de pasta premsada no cuita*: Són els que la seva pasta se sotmet a un premsat en motllos adequats.

• *Formatges de pasta premsada i cuita*: Són els que la quallada se sotmet a una cocció en el sèrum, passant la pasta així obtinguda als motllos on se sotmet a una forta premsa.

• *Els formatges madurats o curats amb fongs*: Són aquells que com el seu nom indica en el seu procés de maduració ha intervingut interiorment o exteriorment algun tipus de fong (formatge de Cabrales, Roquefort, Camembert, etc.).

Espanya és un país que posseeix una gran varietat de formatges, se'n poden comptar més d'un centenar, alguns dels quals tenen denominació d'origen i poden competir dignament amb qualsevol dels formatges frescos. Per la brevetat de l'espai solament enumerarem els principals.

A Catalunya hi tenim el Serrat d'ovella, formatge fet amb llet d'ovella, madurat i premsat que s'elabora

FORN DE PÀ ARTESÀ Vicenç Vidal

Sta. Magdalena, 21. - Tel. 29 08 32
c/ Com. Cisteller, 15. Tel. 29 09 08
SANT JOAN LES FONTS

POLY-MIR

REPARACIONS DE POLIESTER

Ctra. d'Olot, 34 - Tel. 29 07 66
SANT JOAN LES FONTS

als Pirineus catalans, des de la Noguera Ribagorçana fins a la Garrotxa.

El Tupí, com l'anterior també està elaborat amb llet d'ovella madurat amb fongs, de vegades li afegeixen rom o conyac, s'elabora a les regions pirenaïques occidentals.

El tendre de cabra, que s'elabora a la part central de Catalunya amb llet d'aquest animal.

El formatge de Tronchón, formatge originari del sud del Principat, s'elabora amb llet de cabra i ovella, és un formatge tendre i poc premsat.

El mató, s'elabora amb llet de cabra, que en quallar precipita totes les proteïnes de la llet i n'elimina el sèrum, quedant ja a punt de consumir-se. Actualment s'elabora també amb llet de vaca.

Recuit, és igualment llet quallada generalment d'ovella de la qual no s'ha eliminat el sèrum, és de consum immediat.

El brossat, originari de la zona pirenaica, s'obté bullint el sèrum sobrant de l'elaboració del formatge. També se'l coneix per brull.

A la resta d'Espanya, com diem, s'elaboren formatges de gran qualitat. Cada regió pràcticament té els seus i es poden comptar més de cent varietats. Anomenarem alguns dels més notoris, i els classificarem segons la llet amb què han estat elaborats:

• Elaborats amb llet d'ovella:

Aragó (Tronchón).- Castelló de la Plana i Terol.- Burgos: Burgos i poblacions dels voltants.- Cervera: Cervera (València).- Gorbea: valls d'Arrapia, Orozco i Zeberio (Biscaia).- Grazalema (Cadis).- Formatge de les muntanyes de San Benito de Huelva, el Cerro de Andévalo, Puebla de Guzmán.- *Idiazábal*, Sierras de Urbía, Aralar, Urbasa, província d'Euskadi, Navarra i Àlaba.- *Manchego*, la Mancha.- *Orduña*, Sierra de Guibijo (Àlava).- Oropesa (de la Estrella), Puente del Arzobispo (Talavera de la Reina).- *Pedroches*, Valle de los Pedroches (Còrdova).- *Puzol* (formatge fresc valencià).- *Roncal*, Valle del Roncal (Navarra).- *Formatge de la Serena*, Badajoz.- *Torta del César*, Cáceres.- *Formatge del Veyos* (Veyusko), Los Veyos (Astúries).- *Villalón (Pata de Mulo)*, formatge fresc (Villalón, Valladolid).

• Elaborats amb llet de vaca:

Formatge de l'Armada (sobado o de Calostro), Vegamian, Lillo, Rehero (León); *Cabrales* (Cabrallago, Cabrales) (Astúries i Santander).- *Formatge de Cebrero* (Queixo d'o Cebeiro) (Lugo-Galícia).- *Gamonedo* (Gamoneu) (Astúries).- *Formatge de vaca de Lleó*, Oseja de Sajambre (Lleó).- *Maó* (Balears especialment a Menorca).- *Pasiego premsat*, Valle del Pas (Santander).- *Pasiego sense premsar*, Santander.- *Quesucucus* (quesines, formatge d'Àliva i de Lebeña), Santander.- San Simón (Lugo).- *Tetilla* (Perilla i tetilla de vaca), Pontevedra.- *Ulloa* (Gallego, patela perilla) Pontevedra, la Corunya i Lugo.

• Elaborats amb llet de cabra:

Alacant (Alacant, Villena i Eix).- *Cadis*, Jerez de la Frontera, Arcos de la Frontera, Cadis.- *Camerano* (formatge fresc de muntanya), Logronyo.- *Formatge añejo de cabra de la Sierra* (suat, curat i picón) Sierra de Aracena i del Andévalo.- *Málaga*, Serranía i Montes de Málaga.- *Sòria*, Olvega Villar del Ala, (Sòria).- *Valdeteja*, Valdeteja (Lleó).

El formatge és un aliment d'un gran valor nutricional, el seu contingut nodridor canvia d'una varietat a una altra. Els formatges frescos pel seu major contingut d'aigua tenen menys contingut en matèries nodridores. En general, els formatges proporcionen proteïnes procedents de la llet d'alt valor biològic, també proporcionen grassa en quantitats variables segons procedixin de llets desnatades o enteres essent els extragrassos aliments de gran valor calòric.

El seu contingut de sucres (lactosa) és reduït, mentre és ric en sals minerals, destacant entre aquestes el calci.

També tenen gran riquesa en vitamina A, que va en proporció a la matèria grassa, com més matèria grassa, més contingut d'aquesta vitamina, també aporten vitamines del grup B.

Pels arguments exposats, el formatge és un aliment complet que pot substituir perfectament un plat del nostre menjar diari, no ha, per tant, d'estar relegat a simple postre.

Alfonso López del Valle

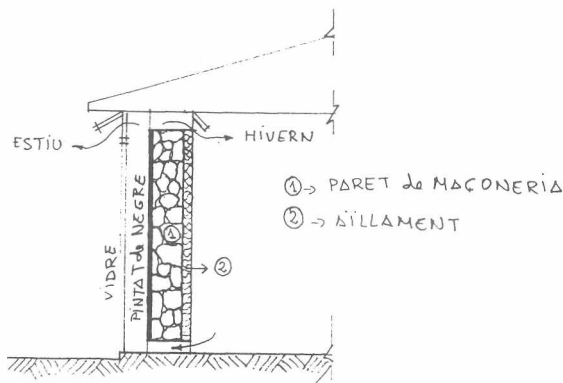
calaix de sastre

Amb aquesta secció volem fer un plafó on tothom qui vulgui pot "plantar" aquells petits anuncis: per comprar i vendre coses, per posar-se en contacte amb altres persones per realitzar activitats conjuntes, etc. Tindran una extensió màxima de mig foli a màquina, encara que ens reservem el dret de retallar-ho (sense que afecti el contingut) en cas de manca d'espai. Els podeu enviar, o deixar, a la Ctra. d'Olot, núm. 53 (El Soroll de les Fonts, "Calaix de sastre"). Aquests anuncis són gratuïts. La redacció es reserva el dret de publicar-ho si no compleix els propòsits d'aquesta secció.

- ➔ Es fan classes d'anglès a tots nivells. ☎ 29 00 73 (Nuri).
- ➔ de pessetes, negociables. Demanar per Florenci. ☎ 29 12 53.
- ➔ Venc bicicleta per a mainada, en molt bon estat. ☎ 29 04 82, de 8 a 9 del vespre.
- ➔ M'interessa canviar màquina per eixugar roba (assecadora) nova, per robot de neteja, en molt bon estat. ☎ 26 96 63.
- ➔ M'interessa comprar bicicleta per a dona, de segona mà però en bon estat. Truqueu al ☎ 29 00 73
- ➔ Es ven emissora (Walki), 3 canals entrada, antena i piles. Llargada 3 km2 sense antena fixa. Preu 10.000 ptes. Carles. ☎ 29 12 53.
- ➔ Es ven cotxe Volkswagen Golf GTI-16V, GI-AB, 6 anys. En molt bon estat. Preu 1.000.000
- ➔ Classes de recuperació i preparació d'EGB, ESO, BUP i COU,
- ➔ tallers de Dibuix Tècnic i Artístic, i preparació per a carreres tècniques. Grups reduïts o individual. ☎ 26 05 24.
- ➔ Noia busca noi ben plantat, d'uns 20 a 30 anys, esportista amb ganes de viatjar per a relació d'amistat o alguna cosa més... Interessats: escriure a: *El Soroll de les Fonts*, dirigit a: noia incògnita.
- ➔ Venc moto Suzuki 75 cc3 nova i per matricular. ☎ 29 09 90, truqueu de 7 a 9 del vespre.

col·laboracions i opinions

EXEMPLE DE PARET COL·LECTORA

Dibuix 1

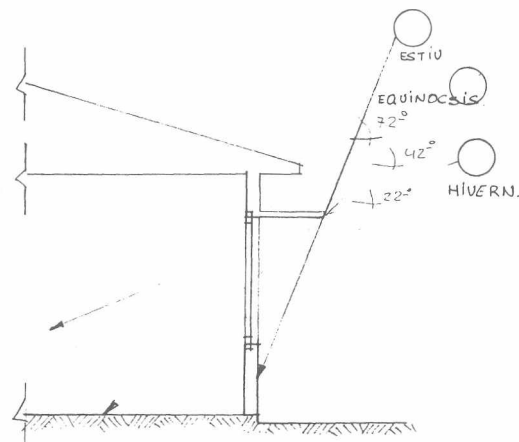
A l'entrada del s. XXI es van multiplicant els crims d'alarma per l'extinció d'espècies, el forat de la capa d'ozó, la contaminació dels rius i els mars, la desforestació i la consegüent desertització del planeta. Aquestes amenaces per a la nostra subsistència han propiciat que actualment diversos grups reivindiquin amb força, davant la passivitat de les administracions, aquell sentit d'equilibri que hi havia ancestralment, on abans de fer qualsevol modificació a la Mare Naturalesa (conrear-la, fer un atuell...) demanaven permís amb oracions i ofrenes, a fi de no trencar el fràgil equilibri que conforma la natura, de manera que aquesta pogués absorbir les modificacions que l'"homo sapiens" hi introduïa.

Per tot això, seria bo que féssim un repàs a les possibilitats d'energies naturals que tenim al voltant, isotèrmica, eòlica, solar... totes elles, fins ara, escassament utilitzades i substituïdes indiscriminadament per energies altament contaminants. Això fa que estiguem degradant el planeta amb una celeritat que difícilment podrà assimilar.

Tenim exemples ben pròxims com la localitat catalana d'Arguestues, on dur la instal·lació elèctrica a una masia aïllada costava prop de 25 milions de pessetes, i amb la instal·lació d'unes plaques solars i una sèrie de ventiladors eòlics aconseguíem una autonomia del 80%, amb la qual cosa només necessita crear-ne un 20% de manera artificial. Tot això, correctament gestionat i potenciat en l'àmbit urbà, pot reportar uns grans estalvis en instal·lacions i una considerable millora ambiental, molt més d'acord amb les nostres necessitats.

Un altre exemple que podem aplicar perfectament a casa nostra, sense cap problema d'instal·lacions, és posar uns senzills vidres davant d'una paret en massa (de maçoneria, per exemple) i aconseguirem una notable millora en el nostre confort tèrmic.

El procés, tal com s'indica en el dibuix 1 és: a una paret massiva, se li pinta la cara exterior amb negre i es cobreix, deixant una cambra d'aire, amb una o dues làmines de vidre. Aquest actuarà com a absorbent, acumulant calor a la massa; i si garantim uns mecanismes d'impulsió de l'aire a la sala, aquesta es condicionarà segons les condicions atmosfèriques i en l'època de

EXEMPLE DE VOLADÍS

Dibuix 2

l'any, l'aire es mourà seguint els principis dels corrents induïts.

Amb aquesta operació constructiva podem millorar molt el nostre confort i sobretot reduïrem l'energia artificial que necessitem i per consegüent tindrem un gran estalvi econòmic. En tot aquest procés només cal tenir en compte l'orientació de la paret.

Un altre exemple és la utilització de voladissos, que correctament dimensionats ens permeten gaudir d'una òptima lluminositat tot l'any i evitar que entrin els raigs de sol a l'estiu i tenir-los a l'hivern (vegeu el dibuix 2).

- Prop del 25% de l'energia consumida s'utilitza per al condicionament de la llar (estufes, aire condicionat, aigua calenta...).

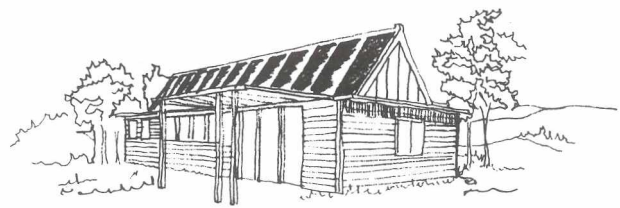
- El condicionament dels espais (cambres, banys...) exigeix energia d'una qualitat mínima.

- El màxim rendiment, per a la captació d'energia, s'obté quan es fa a baixa temperatura.

De la juxtaposició d'aquests tres fets es desprèn que l'ús de l'energia solar, per al condicionament d'espais i d'aigua és la que presenta un millor rendiment.

L'orientació de les plaques solars requereix uns mínims coneixements i seguiment i només s'activen per radiació directa. En canvi, els col·lectors de les plaques planes poden activar-se tant per la radiació difosa com per la directa i poden fixar-se a una posició estàtica sense cap mena de seguiment especial. I amb un correcte disseny no tenen perquè suposar cap mena d'inconvenient estètic a l'edificació (vegeu el dibuix 3).

Esteve Roca Cadinach

Dibuix 3

reportatge

El duet fantàstic

Ell, un home polifacètic i genial; ella, una noia sensible i somiadora. Ell, un poeta, un científic, un pintor; ella, una artista, una gimnasta, una fanàtica de la nit i de la marxa. Pertanyen a dues generacions diferents, però, malgrat tot, tan ell com ella són bons amics. Ella fa 25 anys que viu al poble (des que va néixer); ell també, però només fa dos mesos que és santjoanenc. Ell acostuma a organitzar fires internacionals per passar l'estona i ella, sempre que pot, hi participa. El passat 19 de juny tots dos van ser guardonats pel poble de Sant Joan. Ell va ser nomenat primer fill adoptiu del poble i, l'endemà, ella va guanyar el primer premi de la Biennal d'Art catalano-francesa. Ella va pintar el quadre i ell el va escollir d'entre tots els que tenia a casa seva. Ell pensa que ella arribarà lluny amb el seu art, ella pensa que ell és un mestre genial. La gent que els coneix, a ell i a ella, pensa que tots dos formen un *duet fantàstic*. Tots dos escriuen articles a *El Soroll* però avui *el Soroll* vol escriure sobre ells. Vint-i-una preguntes per conèixer més detalls de la personalitat del nostre *duet fantàstic*.

El duet fantàstic davant el quadre guanyador de la biennal.

Qüestionari de l'Alfonso López del Valle

- Alfonso, què fas els caps de setmana?
- (Es posa a riure) Passar la frontera de Girona a Barcelona i fer les labors pròpies del meu sexe i condició... (fa una pausa) escombro la casa, rego el jardí... i em desplaço a Barcelona a reprendre les relacions socials; darrerament les tinc una mica abandonades.
- Col·lecciones alguna cosa?
- Nooooooooooooo!!!
- Només col·lecciono experiències que no valen per res... això indica que hi ha un excés d'anys! M'agraden les coses "per se", aïllades les unes de les altres.
- El teu vici més petit?
- És que jo no tinc vicis petits! Tots els meus vicis són grans. Els pecats s'han de fer amb rotunditat, si no, no valen la pena.

- L'última vegada que et van dir "t'estimo"?
- Ahir.
- Rosses o morenes?
- (Fa un gest de totalitat amb les mans)
- Mujeres...
- I si t'afaitessin la barba...
- Quan algú es treu quelcom de la cara es converteix en un desconegut però... no hi ha cap inconvenient.
- Tens malsons des que ets santjoanenc?
- Al contrari! Quan somio que sóc santjoanenc sóc molt feliç. Sant Joan és una referència molt grata en la meua vida.
- Com portes les relacions amb l'altra banda dels Pirineus?
- Molt bé, molt bé! (es posa a riure). Tenim una relació molt cordial a tot nivell amb Ydes. Ara bé, jo estimo tot Europa.
- Amb el senzill que és organitzar una arrossada, perquè caram t'emboliques organitzant biennals?
- Ah... això és un vici! És un vici sadomasoquista (riu), sobretot quan el dia abans es perden tres quadres.
- Gala o Dalí?
- Dalí (silenci), perquè és un personatge (pausa), i la Gala, un accident.
- Perquè tens tants amics?
- Creus que tinc tants amics?
- Recita'm un trocet de poema ara mateix...
- (Al cap de tres segons...) Los suspiros son aire y van al aire, las lágrimas son agua y van al mar.
- T'agrada vestir tons cridaners o el color butà el reserves exclusivament pel cotxe?
- (Fa una rialla molt forta) Sí! Jo tinc una gran preferència pels colors violents però... sí, el butà és el color del meu cotxe. Sota aquesta closca hi he anat 25 anys de la meua vida i, creu-me, m'hi han passat coses de tots colors.
- Quants anys tens?
- Dos mesos i mig.
- Els animals o els pinzells?
- Hmmmmm, difícil... però prefereixo els animals de tota manera perquè jo pinto amb els dits...
- Què és el que no soportes d'una persona?
- La hipocresia, la deslleialtat... (se'm queda mirant fixament i diu:) Més!?
- L'indret que més t'agrada de Sant Joan?
- El monestir.
- Nacionalitat...
- Santjoanenc.
- El català:
- El parlo poquet, l'entenc, l'escric i el lleigeixo.
- També plores quan mires els culebrons?
- No! És que ja no els miro, m'avorreixen molt.
- Sant Joan és un encant o... per collons Sant Joan les Fonts?
- Sant Joan és un encant pels seus habitants i per tot. Els seus habitants són encantadors.

central

Qüestionari de la Nuri Gussinyer

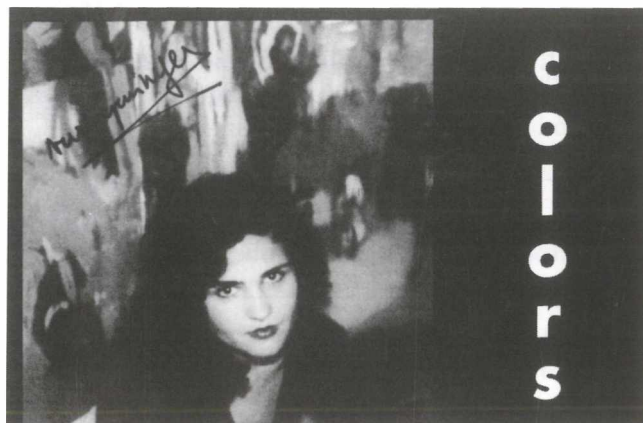
- Nuri, què fas els caps de setmana?
- (Obre la boca i posa cara de sorpresa) Tooooo!

Ell, l'Alfonso, en el moment de rebre el diploma de Fill Adoptiu.

- Col·leccions alguna cosa?
- Sí. Els catàlegs de les exposicions que vaig a veure.
- El teu vici més petit?
- (Riu) Mirar l'"Alejandra" (el culebró de moda)... No ho posis, nooo!
- L'última vegada que et van dir "t'estimo"?
- Et passes que ja molt, eh! (pausa). Doncs... no fa gaire.
- Rossos o morenos?
- Morenos... però hi ha rossos que també.
- I si et tallessin els cabells al zero?
- Em posaria gorra.
- Hi ha alguna cosa de Sant Joan que et provoqui malsons?
- No.
- Com portes les relacions amb l'altra banda dels Pirineus?
- Molt bé.
- Què faries si aparegués la caravana de la Isabel Gemio a la porta de la casa teva?
- M'amago allà on sigui! O em ve un atac o m'amago...
- Gala o Dalí?
- Gala, perquè és dona i algú va dir que darrera un gran home sempre hi ha una gran dona.
- Els teus amics els podem comptar amb els dits de les mans?

- Sí, i ja en tinc prou.
- Perquè no em recites un trocet de poema ara mateix...
- Perquè... perquè els que sé són de fa molts anys i són una mica...
- Els artistes tenen fama d'excèntrics, per a tu el vestir és una manera de reflectir aquesta excentricitat?
- No. Ho dius per alguna cosa?
- Quants anys tens?
- Això no es pregunta! (em mira i somriu). Vint-i-cinc.
- Canviaries els pinzells per alguna altra cosa?
- Sí, bé... canviar-los no, complementar-los, compaginar-ho amb treballs relacionats amb el tracte amb la gent. Pintar és una mica solitari, saps...
- Què és el que no suportes d'una persona?
- La hipocresia.
- L'indret que més t'agrada de Sant Joan?
- Les cases del riu vistes des del pont.
- Nacionalitat...
- Catalana.
- El català:
- L'entenc, el parlo, el llegeixo i l'escric.
- També plores quan mires els culebrons?
- Depèn, a vegades sí (riu). Per això són, no?, per plorar...
- Sant Joan és un encant o... per collons Sant Joan les Fonts?
- Una mica de tot.

Ella, la Nuri Gussinyer Galzeran: "Pintar és una mica solitari, saps..."

L'ajuntament informa

Escombraries... Deixalles... Residus...

1990: 1.100.051 kg (febrer 79.136 ig; juliol 106.330 kg).

1991: 1.150.656 kg (febrer 78.684 kg; juliol 111.228 kg).

Recollida escombraries: 1993 = 9.100.000 ptes.; 1994 = 11.225.000 ptes.

<u>Orgànic</u>	<u>Paper</u>	<u>Plàstic</u>	<u>Vidre</u>	<u>Metalls</u>	<u>Diversos</u>
45%	20%	9%	7%	3,5%	15%

El vidre

El vidre no retornable cal portar-lo als contenidors iglú de color verd. Miralls, bombetes, fluorescents: NO.

Les piles

Les piles planeres, rodones, de botó... deixeu-les al comerç o botiga on comprem les noves. Millor utilitzar piles recarregables.

El paper i el cartró

Els diaris i revistes, papers escrits i d'embolicar, caps de cartró... dipositem-los als contenidors iglú de color blau. Posem-ho ben plegat i ens ocuparà menys espai.

Els medicaments

Dipositeu-los en el lloc adient del Consultori Mèdic Municipal.

MATÈRIA ORGÀNICA, MATÈRIES MIXTES. S'han de col·locar dintre de bosses ben tancades i dipositar-ho als contenidors clàssics (els metàl·lics amb rodes).

La brossa vegetal

La gespa, branques, plantes... trossegeu-ho el màxim possible i porteu-ho a l'abocador municipal.

Mobles i trastos vells

S'han de portar a l'abocador municipal. El mateix botiguer que us porta el moble o electrodomèstic nou us hi pot traslladar el vell.

Residus industrials

Els residus industrials són molt diferents segons l'activitat que desenvolupa cada indústria. Per la seva extensió i complexitat requereixen un capítol a part.

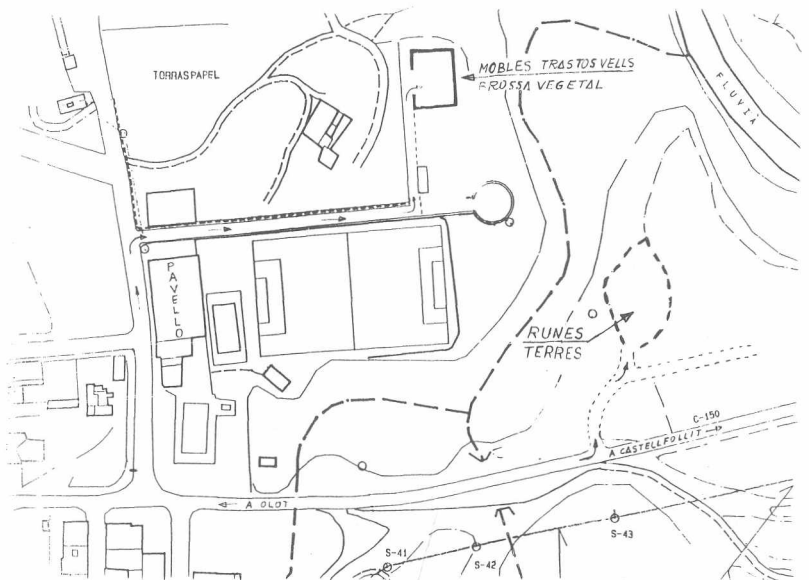
Runes, enderroc, terres...

Materials nets de trastos i deixalles. Demaneu la clau a l'Ajuntament. El servei és gratuït.

L'ABOCADOR MUNICIPAL DE DEIXALLES (brossa vegetal, mobles i trastos vells, estris, electrodomèstics) és gratuït i obert tot el dia per als habitants del municipi.

Reduïm les deixalles innecessàries.

Col·laborem, portant cada cosa al seu lloc.

Regidoria de Sanitat i Assistència Social
Regidoria d'Urbanisme, Obres i Serveis

esport i lleure

Bàsquet CP Santjoanenc

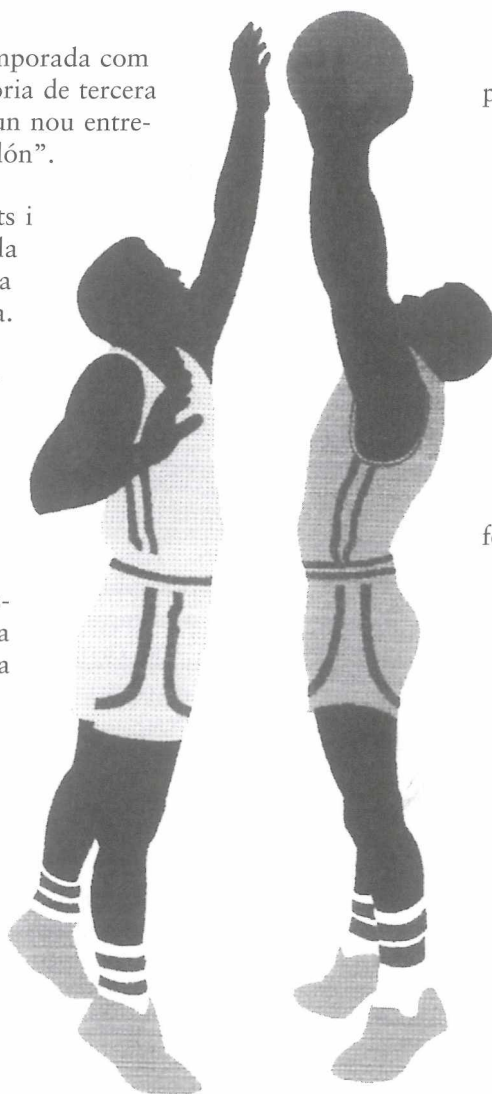
Balanç d'una temporada

La temporada 93-94 s'ha acabat. La secció de bàsquet va participar a la competició territorial amb dos equips, un juvenil masculí i un sènior masculí.

Els sèniors era la seva primera temporada com a tals i varen competir a la categoria de tercera catalana. També van incorporar un nou entrenador, un noi de León en "Miguelón".

La competició va tenir els seus alts i baixos, sobretot produïts per la manca d'entrenaments, ja que la majoria de jugadors estudien fora. Però els resultats varen ser plenament satisfactoris; per ser la primera temporada com a sèniors, amb un meritori cinquè lloc final.

Quant a l'equip juvenil, que també estrenava nova categoria, va començar amb una lligueta classificatòria, quedant en primera posició del seu grup, cosa que li va donar opció a competir en el nivell "A", màxima categoria provincial a nivell de juvenils.

Aquesta lliga va ésser molt disputada amb la participació de molt bons equips. El nostre en va fer de tots colors, guanyant rivals superiors i perdent amb inferiors, cosa que va portar en la classificació final a la setena posició, amb onze partits perduts i onze de guanyats, amb un total de dotze equips en la categoria.

S'ha de considerar una bona campanya per als dos equips del nostre club.

Esperem que la temporada vinent pugui ser millor que aquesta.

També s'ha participat a nivell escolar, amb l'escola Castanyer, en el campionat comarcal, amb un equip infantil masculí i amb un infantil femení, portats per monitors sortits del club.

Fins a la propera temporada.

Secció Bàsquet CPS

Cafeteria Bar Falguera

SANT JOAN LES FONTS
Tel. 29 07 31

Llamins Glòria

c/ Santa Magdalena, 20
SANT JOAN LES FONTS

llamins - gelats - pizzes -
entrepans - fruits secs, etc...

art

Crítica d'art - Xevi Brunsó

Aquesta vegada la nostra portada té un caire diferent, no es tracta d'una pintura sinó d'una fotografia i la seva firma respon, com no, a Xevi Brunsó.

En Xevi ja fa deu anys que es dedica professionalment a la fotografia. Abans d'això s'havia introduït en el món artístic mitjançant la pintura i el dibuix i el disseny gràfic, però va trobar una manera d'expressar-se amb la fotografia. Amb la fotografia se sent a gust, com ell diu "Sóc més jo", i a partir d'aquesta troba sensacions, visions, expressions que l'interessa immortalitzar.

Xevi Brunsó posseeix un estudi fotogràfic al municipi on practica la fotografia comercial, és a dir, retrats, reportatges i tot allò que se li encarrega, en aquestes fotografies no apareix la seva creativitat, perquè treballa al gust del client, però sí el domini d'una bona tècnica.

La faceta artística d'en Xevi apareix en un altre tipus de fotografia, la que fa per ell, buscant un significat i sentit molt més personal.

La fotografia artística que prefereix és la de color, que combina amb la temàtica del paisatge, tema que més el caracteritza. Aquesta temàtica tracta sobretot moments i detalls de la vida diària dintre l'entorn del paisatge tan sigui rural com *urbà* (llenguatge mobiliari). Els retrats i la figura humana són temes que sols practica comercialment.

Una bona fotografia s'obté, segons el nostre personatge, amb fotos premeditades i estudiades a través de diferents proves, fins a trobar el que realment l'interessa.

El coneixement per part del públic de la seva fotografia artística no l'interessa gaire de moment; tot i que reconeix que té molt bona acceptació és quelcom que pot arribar a plantejar-se més a llarg termini.

A més de buscar creativitat a la fotografia, ha realitzat tasques docents, ensenyant a l'Escola Municipal de Belles Arts.

Per últim remarcar que la fotografia artística no és tan sols fruit del domini d'una tècnica, sinó també de la sensibilitat de la persona.

Estudis realitzats:

Escola Belles Arts Sant Joan les Fonts
Escola Elisaba (Barcelona)
Escola Llotja (Barcelona)

Exposicions col·lectives de pintura:

- Sala Parés (Barcelona)
- Biennal d'Art Jove (Barcelona)
- Andorra
- Besalú
- Sant Joan les Fonts

Exposicions de fotografia artística:

Premis:

Anglès, Gironella, Besalú, Olot, Sant Joan les Fonts.

Nuri Gussinyer

Picasso

Per donar força a les seves obres Braque i Picasso hi introdueixen objectes estranys, com lletres d'impremta, caixes de mistos, trossos de diaris o paper pintat en forma de *collage*.

L'estiu de 1909 retorna a Horta d'Ebre, on les formes cúbiques de les seves cases el porten a fragmentar més encara la figura humana.

El 1910 a Cadaqués reforça la tendència inspirat en la construcció de les seves cases i les seves roques pelades.

El 1911 en la població francesa de Ceret treballa en natures mortes, pintures en les quals inclou cada vegada més el *collage*, hi veiem diaris, etiquetes de licors, etc.

L'estiu de 1917 ve a Barcelona i viatja a Roma pintant una sèrie de quadres d'un marcat figurativisme, on simultàniament s'observa la influència d'Ingres en els seus dibuixos de clara i precisa línia, dels surrealistes o de l'estatuària romana, pintant simultàniament "Els tres músics", obra cubista per excel·lència, i "Tres dones a la font", de clara influència d'Ingres.

El 1916 col·labora assiduament amb els ballets russos, reapareixent en la seva obra elements i temes d'èpoques precedents (Arlequin, 1917).

Electricitat VERSAL

VERDAGUER - SALA

us desitja unes bones festes

Avda. de La Cerdanya, s/n.
Tel. Taller (972) 29 05 22
17858 LA CANYA

VENDA DE PA ARTESA

J. DORCA

Carretera d'Olot
núm. 39
St. Joan les Fonts
telf. 29 11 98

OBRIM DIUMENGES AL MATÍ DES DE LES 7 FINA A LES 14
Horari: feiners de 2/4 de 8 fins a 2/4 de 2 i de 5 a 8
Festius: de 7 a 2. Dilluns no obrim

Cap a 1925 s'acosta al grup surrealista participant en la primera exposició del grup. Des d'aquesta data, potser influït per la tendència, i fins ja entrada la dècada dels 40, la seva pintura és turmentada, produint figures distorsionades i deformades. Cap als anys 33 i 34, executa temes taurins, i el toro juntament amb el cavall seran les figures centrals de la seva més universal obra "Guernika", realitzada per encàrrec del govern de la República espanyola, per al seu pavelló a la Fira Universal de París de 1937. S'explica que un general alemany de l'ocupació va preguntar a Picasso: "Aquesta obra l'ha feta vostè?" i Picasso va contestar: "No, és obra de vostès".

Continua amb una sèrie de quadres d'agressiu erotisme en els quals apareixen animals i personatges de matís surrealista, també realitza nus femenins inspirats en Matisse, executant així mateix escultures metàl·liques construïdes de vegades amb materials de desfeta.

De 1936 fins entrada la dècada dels 40 produeix retrats de dones deformades amb la cara vista de front i de perfil al mateix temps, amb ridículs barrets i extremitats monstruoses, els animals representats tampoc van escapar a aquestes deformitats distorsionades.

Finalitzada la segona guerra europea, li arriba una etapa de major tranquil·litat, dintre de la qual Picasso executa obres importants, com "La Paloma", que s'ha convertit en símbol universal de la pau. S'allunya de París i es trasllada al mediterrani francès i allà realitza obres que es caracteritzen per la seva atmosfera d'idil·li camperol. Es dedica intensament al gravat i a la litografia, que realitza en gran nombre al taller de l'impressor Mourlot. Cap a l'any 1947, comença, així mateix, a treballar en la realització de ceràmiques amb formes i dibuixos antropomòrfics i també realitza les escultures més conegudes com són: "La dona embarassada", "La Cabra", "La mona i el seu fill", elaborades totes elles amb materials trobats casualment.

A la dècada dels 50 explora el passat traduint al llenguatge pictòric del segle XX obres de Courbet, Delacroix, Velázquez i Manet, fent variacions sobre "Joves al costat del Sena", "Les dones d'Argell", "Les Menines" o "L'esmorçar al camp".

Una faceta poc coneguda de Picasso és la d'escriptor; ja a l'any 1935 va publicar poemes a la revista francesa *Cahiers d'Art* que van aparèixer amb comentaris elogiosos d'André Breton i de Jaime Sabartés.

El 1941 va escriure una obra de teatre titulada

"El desig atrapat per la cua" de la qual va fer una lectura durant l'ocupació alemanya a París, en una reunió clandestina on participaven altres personatges Jean Paul Sartre, Simone de Beauvoir, Albert Camus, etc. El 1952 va escriure una altra comèdia titulada "Les quatre donzelles" i el 1957 "L'enterrament del comte d'Orgaz", que va ésser publicat a Barcelona per l'editorial Gustavo Gili amb el pròleg de Rafael Albertí.

Dels poemes publicats a París reproduïm com a mostra el fragment d'un d'ells:

«Recogiendo limosnas en su plato de oro
vestido de jardín
aquí está ya el torero
sangrando su alegría entre los pliegues de la capa
y recortando estrellas con tijeras de rosas
sacudiendo su cuerpo la arena del reloj
en el cuadrado que descarga en la plaza el arco iris
que abanica la tarde del parto
sin dolor nace el toro
que el alfilerero de los gritos
que silban la rapidez de la carrera
los aplausos en la tinta ardiendo en la cazuela
las manos removiendo el aire de cristal en fusión
la corona de bocas
y los ojos "oiseaux du paradis"
que las banderas de la mano despiden
al borde del tejado
baja por la escalera suspendido del cielo
envuelto en su deseo
el amor
y se moja los pies en la barrera
y nada campeón en las gradas.»

Aquest és un resum de la col·losoal obra de Pablo Ruiz Picasso - Picasso. La seva trajectòria és difícil de catalogar, descriure i sintetitzar en tan sols dos folis. Va ésser el pintor que va fer i desfer, va avançar i retrocedir, va crear i transformar, trencant motllos per recompondre's i recrear-los, marcant una fita entre el passat i el futur, fita que en llenguatge pictòric s'ha de llegir com, abans de Picasso i després de Picasso.

Alfonso López del Valle

lletres

Guia de la biblioteca "Francesc Caula" On anirem de vacances?

Temps de viatjar

Fa 20 anys, aquí no viatjava ningú. Les fronteres exteriors no solament eren un requisit duaner per separar dos països. Llavors aïllaven dos mons. L'autarquia era a més el desconeixement obligat del món exterior. Potser per això el turista, quan es va obrir la veda amb la democràcia i el desenvolupament econòmic, ha estat, en algunes ocasions, un subjecte agressiu i prepotent en a l'exterior.

Ja hem passat el xarrampió dels primers, i els turistes, poc a poc, s'han convertit en viatgers. La distància que separa al turista del viatger ve determinada per la informació sobre el viatge i la permeabilitat per connectar amb la gent i la cultura del país que es visita. "La búsqueda d'una conversació en un paradís desitjat i distant".

El viatger és més exigent que el turista. Busca el fons del viatge amb uns criteris d'economia de moviments i de sensacions. El viatger sap el que busca i ho converteix la seva finalitat i la seva raó d'ésser.

No podem abordar el 1994 fent abstracció de la crisi econòmica. Però podem enfrontar-nos a la recessió com una dificultat més a vèncer, com un aventatge: forçar la nostra imaginació i millorar la informació al crit de que "El luxe que sempre constitueix un viatge, que ho sigui a un preu raonable".

Sense renunciar a cap somni, sense deixar de recomanar les destinacions millors i els paradisos que encara no estan descoberts, des de la Biblioteca volem que tots els lectors descobreixin un lloc per visitar, una història apassionant, la bellesa d'uns paisatges o simplement passar una estona agradable mirant totes les guies de viatges que disposem o bé veient totes les cintes de video turístiques, que podeu mirar a la mateixa biblioteca o bé emportarvos a casa vostra.

Guies de viatge que podeu trobar a la nostra biblioteca

- *La Guia del Trotamundos de Oriente Medio.*
- *Atenas.* Editorial Destino, 1989.
- *El que cal saber per descobrir el Japó.* Ed. La Magrana 1993.
- *El que cal saber per descobrir Toscana i Florència.* Ed. La Magrana 1992.
- *El que cal saber per descobrir Portugal.* Ed. La Magrana 1993.
- *Praga, Brno, Bratislava.* Salvat Editores, 1990.
- *Italia.* Ed. Grech 1986.
- *Grecia.* Ed. Folio 1983.
- *La Guia del Trotamundos de la India, Nepal i Ceilán.* Ed. Grech 1985.
- *India del Norte.* Ed. Kairos 1990.
- *India del Sur.* Ed. Kairos 1991.
- *Cancún, Cozumel y Yucatán.* Ed. El País Aguilar, 1992.
- *Valle de Loira.* Ed. El País Aguilar, 1992.
- *Israel.* Ed. El País Aguilar, 1987.
- *Guía de Visitantes de Madrid.* Ed. Direcció Gral. de Turismo de Madrid, 1990.
- *Andalucía natural.* Ed. Dirección Gral. de Turismo de Andalucía.
- *Navarra.* Ed. Gobierno de Navarra, 1986.
- *Valencia.* Ed. Barcanova, 1992.
- *Guia de Catalunya.* Ed. Caixa de Catalunya, 1989.
- *Guía de la Catalunya Misteriosa, Mágica y Paranormal.* Ed. Obelisco, 1990.
- *Pobles de Catalunya.* Publicacions de l'Abadia de Montserrat 1992.
- *Guia de Barcelona.* Ed. Gustavo Gili, 1990 (i moltes d'altres més).
- *Guia professional de la Vall d'Aran.* Ed. Cit de la Vall d'Aran.
- *El Pirineu, Frontera i porta de Catalunya.* Edicions 62, 1984.
- *Catalunya des del mar.* Edicions 62, 1982.

... i moltes d'altres més. També disposem de cintes de video turístiques.

Ma. Teresa Lario Domènech
Responsable de la Biblioteca

- RÀDIO
- TELEVISIÓ
- VÍDEO
- HI-FI
- REPARACIÓ
MAQUINÀRIA

electrònica JOAN

c/ Santiago Rusinyol, 15 Tel. 29 08 21
17857 SANT JOAN LES FONTS

**ZB MOBLES
BRUGADA**

VENDES I TALLER:
Ctra. d'Olot, 55
Tel. 29 07 28

17857 **SANT JOAN LES FONTS**

1983-1994: Onze anys de normalització lingüística

Tots entenem que la llengua és un element que identifica un poble. La relació país/llengua és tan natural que no caldria ni plantejar-la, és un factor que aglutina un col·lectiu i que, a la vegada, el diferencia d'altres pobles.

La gent que va viure l'etapa franquista ho va arribar a sentir molt endins tot això, però no fa falta patir una repressió lingüística per adonar-nos que cal conservar un dels principals elements que ens configuren com a catalans: la llengua.

Ja l'any 1983 es tenia molt clara aquesta idea, i per això es va portar a terme el projecte de crear una llei que defensés els nostres drets lingüístics, sense atemptar però, contra cap altra llengua que es pogués usar dins el territori català. D'aquesta manera va néixer la Llei de

accés. A més, diferents campanyes de normalització han fet arribar el català a molts sectors diversos, sempre tenint present que normalitzar la nostra situació no vol dir eliminar qualsevol altra llengua, sinó que el català, com a llengua pròpia del nostre poble, ha d'estar sempre present en qualsevol àmbit del nostre país, convivint amb equilibri amb la llengua castellana, comuna a tot l'Estat. Aquest ha estat l'enfocament des d'un principi i mai no s'ha pretès acompanyar la normalització de la llengua catalana d'una eliminació del castellà, encara que això sigui el que ens han volgut fer creure polèmiques com la del diari ABC o el *Manifiesto por la tolerancia lingüística*, per posar només dos exemples recents.

No hi ha dubte que les coses han canviat molt durant aquests onze anys de la Llei de normalització lingüística i que, de mica en mica, la llengua catalana s'ha anat valorant com a llengua pròpia de Catalunya, però encara no n'hi ha prou; no hem arribat a l'objectiu final.

La identidad de quienes suscriben el texto. registrada ante notario. no se hará pública

14.000 personas firman un manifiesto que denuncia la supuesta discriminación del castellano en Cataluña

ARCADI ESPADA **Barcelona**
En castellano también. por favor. En català també, si us plau. Ese es el título —bilingüe como todo el texto— del Manifiesto

por la Tolerancia Lingüística. Ha sido firmado por 14.000 ciudadanos catalanes y su objetivo es la denuncia de la supuesta discriminación que sufre el cas-

tellano en Cataluña. Sus redactores opinan que la estrategia político-cultural dominante tiende a hacer de Cataluña una comunidad monolingüe.

normalització lingüística on s'afirma, entre altres coses, que "a Catalunya, sota el règim de l'Estatut d'Autonomia, hi ha una llengua pròpia i dues llengües oficials, i la Generalitat ha de promoure i garantir la igualtat plena de totes dues (...)".

Atès que llavors acabàvem de sortir d'un període realment difícil i que calia fer molta feina, feina que era urgent i necessària, per acord entre una vintena d'ajuntaments i la Generalitat es va crear un organisme que havia de canalitzar i facilitar tota aquesta tasca: el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL). El mateix nom ho deia tot: l'objectiu bàsic era(és) normalitzar una situació que, durant massa anys, havia estat malmesa i aconseguir un coneixement i un ús social normals de la llengua catalana, entenen per normals que qualsevol ciutadà de Catalunya pogués usar el català, sense problemes, dins de qualsevol àmbit de la societat.

Des del desembre de 1988, el CPNL ha recorregut un llarg camí i s'ha convertit en un òrgan important que aplega la pràctica totalitat dels ajuntaments i els consells comarcals. Juntament amb d'altres organismes s'ha avançat molt en el reconeixement dels drets lingüístics. Les classes de català per a adults han donat a conèixer la llengua catalana a un gran nombre de persones que, pels motius que fossin, no hi havien tingut

Sovint l'ús oficial del català no té gaire res a veure amb l'ús real dins de la societat. Per una banda, hi ha encara zones senceres del nostre domini lingüístic on et pots moure amb una facilitat sorprenent sense saber ni un borrall de català, on la integració de les dues comunitats —la catalana i la castellana— és extremadament difícil atès que la segona és tres vegades superior. Per una altra, les zones costaneres es mouen sobre la base d'un turisme estranger —que arriba de manera massificada durant els mesos d'estiu— que "obliga" a passar-se a l'anglès o, en última instància, a l'espanyol, però pràcticament mai al català.

La Direcció General de Política Lingüística, el Consorci per a la Normalització Lingüística, el Termcat, l'Institut d'Estudis Catalans, les diferents universitats, els ajuntaments, els consells comarcals, els mitjans de comunicació i, a petita escala, iniciatives com el *Soroll de les Fonts* i d'altres publicacions locals, tots plegats treballam per normalitzar una situació i per tenir uns drets lingüístics que de fet i per Llei ens pertoquen. Com a poble que som, aquesta és una tasca de tots.

Esther Santaló

L'art de menjar

El caviar iraní

Caviar, menjar de reis i aristòcrates fa una dècada ençà, és avui dia un ingredient de luxe dintre de la nostra cuina, reservat únicament per a les festes o algun esdeveniment important.

Convé no confondre el caviar amb els respectius succedanis que hom pot trobar al mercat. Un d'aquests succedanis són els anomenats "ous de lumpus" que no tenen res a veure amb l'il·lustríssim caviar. Ni el color, ni la textura, ni el gust, ni la subtileza, ni la frescor del caviar pot comparar-se amb aquests ous de lumpus. Altres ous són els de l'arengada, salmó, truita o mújol.

L'autèntic caviar iraní prové del peix que porta el nom d'esturió. El lloc on es troba aquest peix tan peculiar per a tots els gourmets de la bona cuina és al mar Caspi. Un mar amb pocs metres de profunditat i les seves aigües distribuïdes al llarg dels 700 quilòmetres.

La família de l'esturió, a qui atribuïm tantes alegries gastronòmiques, és l'*acipenser*, amb unes vint espècies d'esturió, de tres de les quals se n'extreu el 90% de la producció. Són:

- Beluga
- Osietra
- Sevruga

El beluga és el més costós dels tres i el més conegut també. Porta uns ous grossos i delicats, de color gris, encara que també se'n troben de color negre. Valen al voltant de les 180.000 ptes./kg.

L'osietra té uns ous més petits que el beluga però més gustosos. El color va del negre al groc, passant pel gris. Valen aproximadament la meitat, unes 90.000 ptes./kg.

El sevruga és l'esturió més petit dels tres. El color dels seus ous és gris fosc i té una aroma incomparable. Solen valer unes 65.000 ptes./kg.

La qualitat del caviar iraní no es limita a les gastronòmiques només, sinó que també té propietats fisiològic-alimentícies. El valor nutritiu del caviar es constitueix de la següent manera:

Aigua	51,5%
Proteïnes	28%
Grasses	16%
Sucre	1,5%
Vitamines	3%
Kcalories	2.800

El caviar arriba al nostre mercat en llaunes de 30 i 50 grams encara que en alguna botiga especialitzada se'n pot trobar llaunes de 2 kg de manera utòpica. També es comercialitza una pasta de caviar que sol valer unes 35.000 ptes. el quilogram.

Els gourmets se'l mengen sol amb una cullera i amb un bon vi, cava o *champagne*, encara que els russos ho fan amb vodka o els turcs amb un aiguardent destil·lat típic i autòcton de la seva regió, el raki.

La recepta: carpaccio de vieires amb vinagreta de caviar

Un entrant de luxe per a un esdeveniment de luxe. És un primer plat o entrant de marisc cru, marinat amb una vinagreta suau amb caviar.

Per a quatre persones: 8 vieires, 1 llimona, 100 gr de caviar, 100 gr d'oli, porradell, fullers de cerfull, sal i pebre blanc.

Obrim la closca de les vieires i les tallem ben finament, disposant-les a tota la superfície del plat. Ho salpebrem i hi afegim el suc de llimona ben repartit. Barregem el caviar amb l'oli i les fulles de cerfull i el porradell picat ben fi i salsem lleugerament el carpaccio.

Ho podem matisar amb un bon cava *brut nature* ben fresquet i, bon profit!

Pep Nogué i Puigvert

ELECTRODOMÈSTICS, TVC, VÍDEO, HI-FI

MONTOLIU SO I VISIÓ

(Successors H. Espiguler)

Distribuidor oficial i servei tècnic propi

SONY

Aiguanegra, 15 - Tel. 29 01 29
SANT JOAN LES FONTS

RESTAURANT
CAN MANEL

c/ Paperers, núm. 6. Tel. 29 04 72
Sant Joan les Fonts

salut

La infermera a domicili

Des de fa molts anys, s'ha relacionat la infermera amb la tasca d'atenció domiciliària, principalment a les àrees rurals, on el seu paper és majoritàriament el de l'atenció al malalt crònic. Aquests normalment són persones d'edat avançada, pel progressiu envelliment de la població i l'augment de l'esperança de vida. La demanda d'atenció domiciliària prové de malalts d'alta hospitalària o bé es genera espontàniament dintre del mateix centre d'assistència primària o d'altres centres. Aquests malalts, en tornar a casa, es troben desconcertats, i la seva atenció pot esdevenir un enrenou per a la família —tan si són allitats com convalsents—, i sobretot els primers dies.

La feina de la infermera va molt més enllà de l'atenció domiciliària, i de tractaments puntuals, com ara l'administració d'injectables o l'aplicació d'alguna tècnica d'infermeria (sondatges, cures, etc.).

L'objectiu principal de la infermera és la preocupació pel malalt, tenint en compte els aspectes biològics i psicològics, i també l'entorn social i cultural que l'envolta, i garantir que aquesta cura sigui de qualitat, sobretot en malalts que requereixen atenció

domiciliària, per la impossibilitat de traslladar-se pel seu propi peu a la mateixa consulta d'infermeria. El malalt necessita, doncs, que la seva atenció sigui integral i continuada. Malauradament, però, si no fos per aquests tractaments puntuals, sovint, alguns malalts no es donarien a conèixer.

Cal considerar la tasca de la infermera com a necessària. La seva presència esdevé imprescindible en la vida sanitària del Centre d'Assistència Primària. És per això que hom demana més recursos que ajudin les infermeres a acomplir la seva tasca i que els sigui reconegut el seu treball.

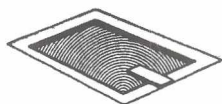
Aquesta situació, crec, es veu agreujada a les àrees rurals on massa sovint la infermera ha de prendre decisions en solitari i ha d'atendre malalts que requereixen de l'atenció de més d'un professional.

Cal aprofundir en el paper de la infermera, la presència de la qual esdevé cada dia més valorada per la seva aportació social. Hom creu que la mateixa infermera ha de veure's identificada amb aquest rol social i l'ha de fer present entre els seus valors professionals.

*Elisabet Alborni
Practicant titular de Sant Joan les Fonts*

BAR-PISCINA

CORRALES - CROS

Av. Paperera Torras, 2
SANT JOAN LES FONTS

**embotits
eugeni**

CARNISSERIA - EMBOTITS CASOLANS

Sant Antoni, 9. Tel. 29 02 05
17857 SANT JOAN LES FONTS

entrevista

Metges sense Fronteres a Sarajevo

Entrevista al Dr. Fonseca

Per tal d'apropar-nos a la feina de persones vinculades a organitzacions no governamentals, hem volgut parlar amb una persona de les nostres contrades membre actiu de Metges sense Fronteres, una de les organitzacions d'aquest caire més popular i que inspiren més confiança a aquells que volen col·laborar. Es tracta del doctor Fernando Fonseca Mániz, de 48 anys, cirurgià i cap de Traumatologia de la Clínica l'Aliança de Girona i director del Gabinet Mèdic de la Garrotxa. Persona afable, preocupada pels seus pacients i amb un peu a fora, a punt de sortir corrent on faci falta. Idealista o realista? Vegem-ho en aquesta petita xerrada.

– Com li va venir la idea d'anar a Sarajevo, tenir una feina i una carrera ja formada aquí, a Girona?

– Sarajevo no és una idea, sinó la proposta que Metges sense Fronteres fa a un grup de cirurgians per cobrir unes tasques i un programa concret de cirurgia reconstructiva.

Per què vaig anar a Sarajevo? Això és una pregunta difícil de contestar. Segurament en la història de la cirurgia i en la història de la medicina existeix un patró de conducta que obliga, en certa mesura, a sentir-te solidari allà on més falta fas.

La medicina s'ha trobat sempre en situacions de conflictes, conflictes bèl·lics, sobretot en grans catàstrofes. Una de les seves escoles més importants, per exemple la guerra del Vietnam, va significar un gran avenç en determinats aspectes de la cirurgia dels traumatismes pulmonars i en totes les guerres que s'han produït a l'edat mitjana o a l'edat moderna s'han trobat grans avenços des del punt de vista terapèutic, per tant hi ha dues facetes: una, la medicina que és atractiva de fer, cirurgia en aquestes condicions, i per una altra banda, un sentiment de solidaritat que em dóna per la filosofia o pels patrons de conducta de cada persona. Segurament, en aquestes condicions el que aquesta gent necessita o el que has de fer, no és una mostra genèrica de solidaritat, sinó fer coses concretes i útils per a la gent d'allà. Segurament amb això responc la teva pregunta.

– Una persona que no hi hagi estat, es pot fer una idea de com són realment les coses allà?

– Des d'aquí és molt difícil tenir una idea exacta de les coses que passen per allà, perquè la informació està manipulada i sempre respon als interessos de l'oligarquia i, per tant, una guerra o una situació com la que es produeix a Bòsnia, respon als interessos econòmics d'una oligarquia. A aquesta oligarquia en la mesura que domina i governa l'estructura econòmica del món, no

l'interessa despertar sentiments solidaris en la resta de la gent. Jo crec que el dolor inspira i desperta solidaritat, el drama no. Des del punt de vista informatiu és més interessant explicar anecdòticament com si fos un *reality-show* el que està passant a Sarajevo, però no comunicar realment la vida quotidiana de la gent de Sarajevo, que és molt més dolorosa del que des d'aquí ens pot semblar.

– L'agraïment per part de la gent d'allà, de quina manera es manifesta?

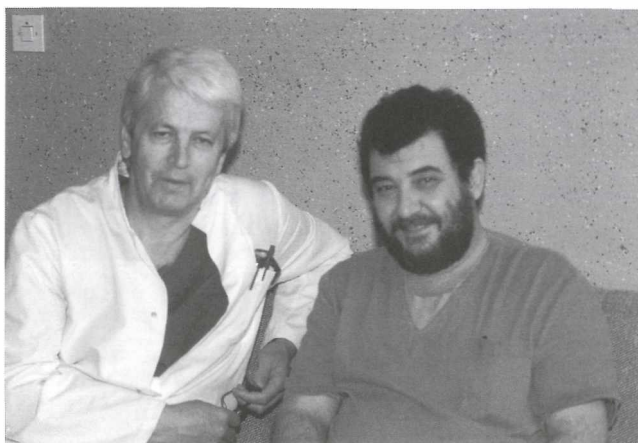
– Hi ha gent que no li agrada la presència d'estrangers al seu país, perquè fas servir moltes organitzacions com a fonts d'informació. A nivell personal, i com a cirurgià, l'agraïment el tens de la magnífica qualitat de relació que tens amb els pacients, els companys i també amb la gent que forma Metges sense Fronteres. Aquest tipus d'organitzacions són absolutament voluntàries i absolutament generoses, són programes de cooperació que es basen en la solidaritat.

– Els hospitals, les sales operatòries... estan en condicions d'atendre tota la gent? Els metges nadius aprenen ràpidament?

– Els hospitals de Sarajevo són hospitals que estant patint les conseqüències de la guerra. A més a més, han estat objectiu de destrucció per part dels atacants, per tant, no estan en les millors condicions, això no vol dir que l'hospital de Sarajevo sigui un hospital modern, ben ideat. Hi ha problemes de llum, hi ha problemes d'aigua, hi ha problemes de medicaments. Que tot això se solucioni depèn de l'ajuda internacional. Els metges de l'hospital són generalment metges joves, són equivalents als residents del primer any dels hospitals espanyols, llavors són gent que han de formar-se i des d'aquest punt de vista és important que els programes de cooperació internacional s'impliquin en la formació d'aquests metges joves. Hi ha un proverbi xinès que diu "No li donis un peix a qui ho necessita, ensenya-li a pescar".

– Un aspecte que ens preocupa força a tots és el fet de no saber si realment tot el que les institucions, com poden ser Metges sense Fronteres, Caritas, etc. recullen de tots nosaltres (de tots els que col·laborem) els arriba realment? Vostè que ha estat allà ho deu haver pogut veure o assabentar-se'n. És realment així?

– Es té la sensació que hi ha molta corrupció a les grans organitzacions d'ajuda humanitària, jo m'emporto una gran decepció i amb molta ràbia haig de dir que tinc la sensació que la força de les Nacions Unides no esta responnent a les necessitats i exigències de Bòsnia. No fan l'esforç d'interpretació i a més crec que el mercat negre és potenciat pels soldats. Organitzacions petites com Metges sense Fronteres són organitzacions absolutament voluntàries i per suposat que arriba i es fa

El Dr. Fonseca (dreta) amb un company a l'Hospital de Sarajevo.

un esforç important, per part d'aquest tipus d'organitzacions, perquè la seva definició és aquesta ajuda més tècnica i personal que de tipus material, encara que es fan grans esforços per cobrir amb medicaments les àrees que estan amb majors dèficits.

– Hi ha molta diferència entre la gent de Sarajevo i la del Marroc? Vostè que ha estat a tots dos llocs, que n'opina?

– A Sarajevo són europeus, són gent exactament com nosaltres. Els marroquins són àrabs, per tant, són diferents, amb cultures diferents.

– Quina és la millor experiència que ha viscut allà?

– En aquest tipus de cooperació, la millor experiència sempre està a prop de la gent que coneixes, be siguin malalts, bé siguin companys, bé siguin els col·legues d'allà. Totes elles són molt intenses i per mi és difícil diferenciar-ne una, però si haig d'escollir-ne una, segurament és l'agraïment d'un pacient per haver fet

una reconstrucció de la seva extremitat superior i en veure que funcionava bé. Això té molt de valor. La més simpàtica segurament és la d'un pacient ferit de guerra, amb una cama amputada, que el diumenge, que estava passant visites, quan vaig entrar a l'habitació em va dir: "Barça 1, Madrid 0" va ésser l'única informació que vaig tenir d'Espanya durant aquestes dues setmanes.

– I la pitjor?

– La pitjor està en relació amb la política i la tristesa de la gent, o sigui el que més em va cridar l'atenció de Sarajevo és la pobresa de la població civil, la desnutrició i la falta d'esperança. És molt decebedor veure com les grans institucions com les Nacions Unides o la Creu Roja, que crec que són senyors que justifiquen la seva presència per l'existència d'aquest tipus de conflictes, no compleixen els objectius que ens fan creure a nosaltres i pels quals paguem els nostres impostos.

Anna Mir Bosch

Dilluns

18.00: Ja hi tornem a ser.
21.00: Poesia.
21.30: Cafè internacional
22.00: I per què no?
23.00: RAC 105.

Dimarts

21.00: Els de bosc.
22.00: Freqüència jove.
23.00: RAC 105.

Dimecres

19.00: Music hall.
20.00: Músiques i cants.
20.30: Sí, digui'm?
21.00: Tu, jo i la música.
22.00: La tristesa de RSJ.
23.00: L'hora dels romàntics.
24.00: RAC 105.

Dijous

20.00: I per què no?
21.00: Bona música.
22.00: Freqüència jove.
23.00: RAC 105.

Divendres

17.00: Calaix de música.
18.00: Llet i cafè.

19.00: La coctelera.
20.00: Músicmania.
21.00: I ara, què?
22.00: The Animals.
23.00: Anem a fer bardisses.
24.00: RAC 105.

Dissabte

10.00: Que't moqui la iaia.
11.00: Big bang.
12.00: Visca la música.
13.00: 107 Informatiu
13.30: L'Ajuntament Informa. Collita pròpia.
14.00: Connection.
15.00: Ona d'actualitat.
16.00: Motor esport.
17.00: Et sona?
18.00: El nostre secret.
19.00: Una altra història.
20.00: La nit dels gats morts.
21.00: Un dissabte més.
22.00: RAC 105.

Diumenge

09.00: Església viva.
09.30: L'hora dels avis.
10.00: Música catalana.
11.00: Noves músiques.
12.00: El teu programa.
13.00: RAC 105.

programació de ràdio sant Joan

VIVENDES SOCIALS (ILLA M-LA CANYA)

**AJUNTAMENT DE SANT JOAN LES FONTS
PATRONAT PROVINCIAL DE LA VIVENDA (GIRONA. Tel. 20 49 94)**

PROMOCIÓ DE 5 CASES UNIFAMILIARS

FINANÇAMENT.- Hipoteca segons situació familiar: al 7,5% o 9,5% o 11%.

PROMOCIÓ ACOLLIDA ALS AJUTS OFICIALS, TANT DE CRÈDIT COM DE SUBVENCIÓ.

PREU TOTAL: 11.753.900,- PTA, més 6% d'IVA

